

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**



МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти**

МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

**Новітні технології виробництва та переробки
продукції тваринництва, харчові технології**

24 квітня 2024 року

Біла Церква
2024

УДК 378-057.875:001:637:664(043.2)

Молодь – аграрній науці і виробництву: Новітні технології виробництва та переробки продукції тваринництва, харчові технології: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 24 квітня 2024 р. – Біла Церква: БНАУ, 2024. – 106 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Титаренко І.В., канд. с.-г. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.,** канд. с.-г. наук.

До збірника увійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти «Молодь – аграрній науці і виробництву» (24 квітня 2024 року, Білоцерківський національний аграрний університет) до Організаційного комітету.

Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

©БНАУ

(голів), жива маса одного поросяти і жива маса гнізда за відлучення (кг); збереженість поросят (%); молочність свиноматок (кг).

Встановлено, що багатоплідність свиноматок першої і другої груп відрізнялась не суттєво і коливалась у межах 14,70..14,82 голів, великоплідність у цих групах була однаковою – 1,30 кг. Дещо більше мертвонароджених поросят було у групі свиноматок, які вигодовували лише свій приплід – 0,18 голів у розрахунку на один опорос (табл. 1)

Таблиця – Репродуктивні якості свиноматок

Показник		1 група:			2 група:		
		$\bar{x} \pm S.E.$	<i>min</i>	<i>max</i>	$\bar{x} \pm S.E.$	<i>min</i>	<i>max</i>
Свиноматок, голів		84			25		
Багатоплідність, голів		14,82 ± 0,04	5	20	14,70 ± 0,07	5	19
Мертвонароджених, голів		0,18 ± 0,008 ¹	0	3	0,15 ± 0,010	0	4
Великоплідність, кг		1,30 ± 0,015	0,72	1,54	1,30 ± 0,021	0,78	1,50
За відлучення:	поросят, голів	13,30 ± 0,06	5	18	14,00 ± 0,07 ³	5	18
	жива маса поросяти, кг	7,34 ± 0,047	5,32	8,16	7,62 ± 0,058 ³	5,71	8,39
	жива маса гнізда, кг	97,6 ± 1,98	39,4	121,8	106,7 ± 2,26 ²	38,6	137,6
Збереженість поросят, %		89,7 ± 0,79	73,1	95,5	95,2 ± 0,95 ¹	75,0	98,5
Молочність, кг		88,3 ± 2,12	53,9	116,7	96,3 ± 1,76 ²	73,1	124,9

Примітка: ¹ – P < 0,05, ² – P < 0,01; ³ – P < 0,001.

За кількістю поросят, масою гнізда і одного поросяти за відлучення, за збереженістю поросят і молочністю достовірну перевагу показали свиноматки-мачухи. Зокрема, за кількістю поросят за відлучення їх перевага становила 0,70 голів (P < 0,001), за масою гнізда і одного поросяти за відлучення – 9,1 кг і 0,28 кг відповідно (P < 0,01 і P < 0,001), за збереженістю поросят – 5,5% (P < 0,05) і за молочністю – 8,0 кг (P < 0,01).

Слід зазначити що мінімальні і максимальні значення за дослідженнями ознаками варіюють у досить широких межах незалежно від групи свиноматок.

Отже, відбір у групу свиноматок-мачух маток із кращими репродуктивними якостями дає змогу вигодовувати приплід свиноматок із високою багатоплідністю або низькою молочністю і незадовільними материнськими якостями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Alvassen K., Hansson H., Emanuelson U., Westin R. Animal welfare and economic aspects of using nurse sows in Swedish pig production. *Front Vet Sci.* 2017. Vol. 4. 204 p.
2. Influence of the use of nurse sows on their lifetime performance / K. Pokorná et al. *Czech J. Anim. Sci.* 2020. Vol. 65. P. 97–103.
3. Koketsu Y., Tani S., Iida R. Factors for improving reproductive performance of sows and herd productivity in commercial breeding herds. *Porcine Health Manag.* 2017. Vol. 3 (1). P. 1–10.
4. Reproductive performance of “nurse sows” in Danish piggeries / T. S. Bruun et al. *Theriogenology.* 2016. Vol. 86 (4). P. 981–987.

УДК 636.4

КАСЯНЧУК Б.Ю., студент

Науковий керівник – СЛОМЧИНСЬКИЙ М.М., канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

АНАЛІЗ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА СВИНИНИ У ТОВ «ГАРАНТ» ТА ЇЇ ПЕРЕРОБКИ У ТОВ «БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ»

Для виробництва свинини в товарних господарствах України використовують надремонтний молодняк, отриманий від схрещування високопродуктивних порід свиней, а також дорослих вибрактованих свиноматок і кнурів.

Ключові слова: відгодівля молодняку свиней, надремонтний молодняк свиней, раціон годівлі, середньодобовий приріст, повнораціонний комбікорм.

В різних регіонах України свинарство з давніх часів було традиційною галуззю тваринництва, а продукція свинарства була незамінною в раціоні жителів різних регіонів.

У товарних господарствах України, що займаються розведенням свиней і виробництвом продукції свинарства, на фермі створюють окремі підрозділи, які займаються дорощуванням і відгодівлею. Останні організовують як самостійні за наявності у господарстві не менше ніж 50 голів основних свиноматок.

Якщо поголів'я основних свиноматок менше, то доцільно реалізовувати молодняк для дорощування і відгодівлі в спеціалізовані господарства [3, 4].

У ТОВ «Гарант» Київської області середньорічне поголів'я основних свиноматок становить, у середньому, 30 голів, тому створювати окремий підрозділ з дорощування і відгодівлі молодняку немає потреби.

У результаті відносно високої плодючості і доброї скоростиглості свиней від кожної свиноматки шляхом інтенсивної відгодівлі отриманого від неї приплоду можна отримати до 2,5 тонн свинини за рік, тоді як від відгодівлі приплоду від однієї корови за той же період одержують лише 2,5–3,0 ц м'яса. Якщо порівнювати свиней з іншими тваринами, то при забої вони характеризуються вищим виходом їстівних частин тіла, а за затратами кормів на продукцію свині поступаються лише скоростиглим бройлерам [1].

Нині в Україні займаються розведенням більше десяти різних порід свиней вітчизняної та зарубіжної селекції, а також спеціалізованих внутрішньопородних типів і ліній. На теперішній час в Україні створено відповідну племінну базу.

Традиційно в Україні найбільше розводять свиней порід велика біла та ландрас і гібридів від їх схрещування. У трійку лідерів входить також вітчизняна порода – українська м'ясна [2].

За проведення аналізу, як об'єкт для дослідження послужило наявне поголів'я свиней різних статевих-вікових груп, галузь кормовиробництва і технологія первинної переробки м'яса у ТОВ «Гарант» Білоцерківського району Київської області.

Як показали результати досліджень, за останні роки у господарстві поголів'я свиноматок дещо зросло, що призвело до збільшення виробництва і продажу продукції свинарства. Так поголів'я свиноматок у 2023 році, порівняно з 2022 роком, збільшилося на 4 голови, а продуктивність свиноматок знаходиться на середньому рівні – у 2023 році вона становила 2,2 опороси на рік з виходом 9,1 поросят за опорос.

Проведений аналіз добових раціонів відгодівельного молодняку свиней свідчить про те, що за вмістом сухої речовини, обмінної енергії і інших поживних і біологічно активних речовин вони практично відповідали нормативним потребам. Уведення до складу комбікорму преміксу дало змогу довести вміст біологічно активних речовин до норми.

Відгодівля свиней – це заключний процес у виробництві свинини. Від організації заключної відгодівлі залежить рівень виробництва та якості свинини, а також рентабельність галузі. Основною метою відгодівлі є отримання максимального приросту свиней за найменших витрат кормів. В основному застосовують два види відгодівлі свиней: м'ясна та її різновид беконна та відгодівля до жирних кондицій. У ТОВ «Гарант» застосовується м'ясна відгодівля молодняку свиней. Це дозволяє отримувати у 6–8 місячному віці свиней з живою масою 110–120 кг за оптимальних витрат кормів.

Оскільки у Товаристві з обмеженою відповідальністю «Гарант» застосовують сухий тип годівлі з використанням повнораціонних комбікормів, то ми пропонуємо дещо змінити їх рецепти.

Ми також пропонуємо змінити рецепт преміксу і БМВД, щоб забезпечити потребу молодняку свиней у біологічно активних речовинах у межах норми.

Застосування розроблених заходів із оптимізації раціонів відгодівельного молодняку свиней сприятиме підвищенню їх середньодобових приростів на 7,0–9,0 %, та зниженню витрат кормів на 1 кг приросту живої маси на 4,0–6,0 %.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз і прогноз кон'юнктури світових ринків продукції тваринництва / О. М. Шпичак, та ін.; за ред. О. М. Шпичака. К.: ННЦ ІАЕ, 2012. 250 с.
2. Лихач В.Я., Лихач А.В., Лагодієнко В.В., Коваль М.А. Відгодівельні якості помісного молодняку свиней. Вісник аграрної науки Причорномор'я. Миколаїв: МНАУ, 2015. Вип. 2 (85). Т. 1. С. 124–129.

3. Іванов В.О., Волощук В.М. Сучасна технологія виробництва свинини в Україні та перспективи її удосконалення. Таврійський науковий вісник. Херсон, 2006. Вип. 43. С. 75–79.
4. Лихач В. Я. Технологічні особливості вирощування поросят. Тваринництво України. 2015. № 6. С. 11–13.

УДК 636.082.32.234.1

КЛОПЕНКО А.О., студентка

Науковий керівник – **ТИТАРЕНКО І.В.**, канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ДИНАМІКА МОЛОЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ПЕРВІСТОК ЗАЛЕЖНО ВІД ВІКУ ПЕРШОГО ОСІМЕНІННЯ

Найвищий рівень молочної продуктивності серед первісток української чорно-рябої молочної породи спостерігався у тварин, яких вперше осіменяли у віці 16-17 місяців.

Ключові слова: корови-первістки, вік першого осіменіння, жива маса, молочна продуктивність.

У відтворенні стада великої рогатої худоби важливе значення має вік першого осіменіння телиць та першого отелення корів-первісток. Відомо, що вік першого осіменіння і отелення має значний вплив на продуктивність і прояв основних селекційних ознак тварин. Тому, при організації відтворення цим показникам, а також живій масі тварин у ці періоди, потрібно приділяти значну увагу [1, 3].

Вік першого осіменіння залежить від багатьох факторів, у першу чергу від інтенсивності вирощування ремонтних телиць та їх пристосованості до конкретних природно-кліматичних і господарських умов [6].

Інтенсивність росту і його вплив на майбутню молочну продуктивність – один з найбільш вивчених аспектів вирощування молодняку молочної худоби і один з найбільш невизначених за своїми результатами і висновками.

На думку багатьох вчених програма вирощування ремонтних телиць повинна сприяти нормальному росту і розвитку телиць, а також формуванню у них високої молочної продуктивності і міцної конституції. У той же час ця програма повинна забезпечувати використання тварин більш раннього віку для виробничих і племінних цілей, бути економічною за своєю вартістю і базуватися на використанні дешевих рослинних кормів [2, 4, 5].

Виходячи з цього, метою роботи було вивчення продуктивності корів-первісток української чорно-рябої молочної породи залежно від віку тварин, живої маси за першого плідного осіменіння в умовах ТОВ «Острійківське» Київської області.

Об'єктом досліджень були корови-первістки української чорно-рябої молочної породи з різним віком при першому плідному осіменінні. У I групу були включені первістки, які були запліднені у віці дещо менше 14 місяців, але з достатньою живою масою на рівні 385,1 кг. Тварини II групи мали живу масу при першому осіменінні 396,1 кг у віці 14-15 місяців. У 16-17-місячному віці були запліднені тварини III групи, жива маса яких становила у середньому 405,6 кг. На рівні 417,5 кг живої маси мали первістки IV групи, які були запліднені у віці 18 місяців і старше.

Таким чином, під час першого осіменіння ремонтні телиці мали задовільно високу живу масу та вік, які характеризували їх достатній розвиток для відтворення.

Показники реалізації молочної продуктивності мають неоднозначну характеристику. Причому, рівень надою у всіх первісток був достатньо високим і відповідав породній особливості молочної худоби. Відносно найнижчими показниками надою за лактацію відзначалися первістки I групи, у яких рівень продуктивності становив у середньому 6784 кг.

Первістки II і III груп характеризувалися надоєм на рівні 7780 і 7907 кг, що було більше показника первісток I групи відповідно на 14,7 ($P<0,01$) і 16,5 % ($P<0,001$).

Достатньо високопродуктивними виявилися і первістки IV групи, у яких надій був близьким до показників тварин II і III груп – 7808 кг, але перевищував значення первісток I